

Projekt

z dnia 15 listopada 2022 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ**

z dnia 17 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Programu Ochrony i Promocji Zdrowia na rok 2023.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 t.j. ze zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 t.j. ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 t.j.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021r. 1285 t.j. ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Rada Miasta przyjmuje:

- 1) Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2023, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2023, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
- 3) Program Ochrony i Promocji Zdrowia Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2023 stanowiący załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia 17 listopada 2022 r.

**PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ
NA ROK 2023**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	str. 3	I.
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	str. 3	
II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE.....	str. 3	
1. Rynek napojów alkoholowych w mieście.....	str. 4	
2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	str. 4	
3. Pomoc społeczna.....	str. 5	
4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ...	str. 5	
5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską	str. 5	
6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna	str. 6	
7. Zdiagnozowane problemy.....	str. 7	
III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU.....	str. 7	
1. Cel strategiczny	str. 7	
2. Cele operacyjne	str. 7	
3. Priorytety	str. 8	
4. Zadania	str. 8	
IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA	str. 14	
1. Koordynator Programu	str. 14	
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	str. 14	
3. Źródła finansowania Programu	str. 14	

WSTĘP

Nadużywanie alkoholu i narkotyków jest poważnym problemem społecznym, który generuje wiele szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119ze zm.), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2023 (zwany dalej: Programem) określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. Program został opracowany przez Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi podmiotami działającymi w ww. obszarach.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dokument ten jest integralną częścią „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026”. Program jest tworzony również w oparciu o inne ustawy, w szczególności są wśród nich:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;

- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W MIEŚCIE

Alkoholizm, i niejednokrotnie towarzysząca mu przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą, w tym dzieci i młodzieży. Informacji na temat ich skali i charakteru dostarczają dane podmiotów podejmujących działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Należą do nich m.in. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Leczenia Uzależnień „Nowy Dworek”, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policja, Straż Miejska, placówki oświatowe, stowarzyszenia i Klub Abstynenta.

1. Rynek napojów alkoholowych w mieście

Tabela nr 1: Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2016– 2021

stan na koniec roku:		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % alkoholu uchwalony przez Radę Miasta		110	110	110	110	110	142
w tym:	sklepy	60	60	60	60	60	82
	punkty gastronomiczne	50	50	50	50	50	60
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % alkoholu		89	88	95	109	90	113
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklep)	46	44	54	57	43	73
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	43	44	44	52	47	40
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		209	289	190	214	210	192
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	127	87	119	127	120	114
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	82	121	71	87	90	78
Liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		52	57	60	58	45	57
w	w sprawie cofnięcia zezwolenia	0	0	0	0	0	0

tym:	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia	52	57	60	58	45	57

Źródło danych: Wydział GKiL - Urząd Miasta Kostrzyna nad Odrą

2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą (MKRPA) zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2: Działalność MKRPA w latach 2016 – 2021

stan na koniec roku:	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba otrzymanych przez MKRPA wniosków w sprawie objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym (w tym: liczba kobiet i mężczyzn)	9 (2 K, 7 M)	19 (6 K,13 M)	27 (2 K, 25 M)	18 (5 K, 13M)	14 (2K, 12M)	18 (4K,14M)
Liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę decyzji o dobrowolnym poddaniu się leczeniu odwykowemu (po rozmowach motywujących przeprowadzonych przez MKRPA)	2	4	3	0	0	0
Liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	11	7	10	7	8	3
Liczba spraw zawieszonych	0	0	5	0	1	0

Źródło danych: MKRPA w Kostrzynie nad Odrą

3. Pomoc społeczna

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie w zakresie reintegracji społecznej dla osób dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udziela Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) w Kostrzynie nad Odrą. Ośrodek świadczy pomoc w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w postaci zasiłku. Osoby zmagające się z problemem nadużywania alkoholu kierowane są do MKRPA i na spotkania grup wsparcia w Klubie Abstynenta „Libra”. Ponadto pracownicy socjalni współpracują również z placówkami leczenia uzależnień, sądami, kuratorami sądowymi, Policją, Strażą Miejską, a także z placówkami oświatowymi i świetlicą socjoterapeutyczną.

Tabela nr 3: Działalność OPS w latach 2016 – 2021

stan na koniec roku:	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych przez OPS	13	12	19	16	16	17

wsparciem z powodu alkoholizmu						
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu narkomanii	17	8	17	14	13	16
Liczba rodzin objętych przez OPS wsparciem z powodu przemocy w rodzinie	12	14	4	6	3	6

Źródło danych: OPS w Kostrzynie nad Odrą – Sprawozdanie roczne z działalności.

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W Kostrzynie nad Odrą funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W jego skład wchodzi 16 osób, które reprezentują podmioty zajmujące się, w ramach swoich zadań, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, m.in. OPS, MKRPA, Policja, sąd, placówki oświatowe, stowarzyszenia. Działania podejmowane przez Zespół obejmują w szczególności:

- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”;
- składanie do MKRPA wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu;
- udział w kampaniach i konferencjach dotyczących przemocy w rodzinie;
- współpraca z instytucjami zajmującymi się problemami przemocy w rodzinie.

Tabela nr 4: Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2016 - 2021

stan na koniec roku:	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”	11	14	27	22	29	68
Składanie do MKRPA wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu	0	0	2	3	3	4
Liczba spraw prowadzonych przez Zespół	52	46	69	69	46	74
Liczba posiedzeń Zespołu	4	4	4	4	0	2

Źródło danych: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską

Z informacji pozyskanych z Komisariatu Policji w Kostrzynie nad Odrą wynika, że problem alkoholizmu w mieście występuje najczęściej w rodzinach, w których:

- osoby pozostają bez pracy i utrzymują się z pomocy społecznej;
- dochodzi do konfliktów między jej członkami;
- jej członkowie pozostają w konflikcie z prawem.

Nadużywanie alkoholu przez członka rodziny przyczynia się do jej rozpadu oraz prowadzi do demoralizacji dzieci i przemocy domowej.

Problemem jest również naruszanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych. W celu ograniczenia tego zjawiska funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej patrolują okolice placówek handlowych i lokali gastronomicznych.

Tabela nr 5: Działania podejmowane przez Policję w latach 2016 – 2021

stan na koniec roku:		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (w tym przez osoby nieletnie)		117	112	35	86	37	144
Liczba ujawnionych wykroczeń	w związku ze sprzedażą lub podawaniem napojów alkoholowych w wypadkach, gdy jest to zabronione	0	0	0	0	0	0
Liczba sporządzonych wniosków		0	0	0	0	0	0
Liczba nałożonych mandatów		0	0	0	0	0	0
Liczba interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty”		8	9	14	16	28	19
Liczba założonych „Niebieskich Kart”		8	6	14	16	28	19
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem narkotyków (w tym przez osoby nieletnie)		26	16	7	21	0	0

Źródło danych: Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą

Tabela nr 6: Działania podejmowane przez Straż Miejską w latach 2016 – 2021

stan na koniec roku:		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu (w tym przez osoby nieletnie)		2	1	0	0	0	0
Liczba podjętych interwencji	w związku z nieprzestrzeganiem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych	18	14	40	37	28	15
Liczba nałożonych mandatów		3	4	15	12	14	2
Liczba pouczeń		5	6	5	9	3	1
Liczba punktów sprzedaży alkoholu, w których ujawniono sprzedaż alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym		0	0	0	0	0	0
Liczba punktów sprzedaży alkoholu, w których ujawniono sprzedaż alkoholu bez zezwolenia		0	0	0	0	0	0

Źródło danych: Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą

6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym od alkoholu w Kostrzynie nad Odrą świadczy Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy

Poradni Leczenia Uzależnień. Poradnia działa w ramach Ośrodka dla Osób Uzależnionych SP ZOZ „Nowy Dworek”.

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez ww. placówkę przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7: Działalność Poradni Leczenia Uzależnień w latach 2016 - 2021

stan na koniec roku:	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba porad specjalistycznych udzielonych w placówce	1756	1742	1729	1830	31	1 366
Liczba pacjentów (ogółem)	1756	1742	1729	1830	31	1 366
Liczba pacjentów korzystających z pomocy psychiatry	803	794	634	868	8	94
Liczba pacjentów korzystających z pomocy terapeuty	953	948	1095	962	23	558

Źródło danych: Poradnia Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w Programie Leczenia Substytucyjnego było 74 pacjentów.

Tabela nr 8. Działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy Poradni Leczenia Uzależnień

stan na koniec roku:	2020 (od 1.10.2020 r.)	2021
Liczba porad specjalistycznych udzielonych w placówce	224	1 192
Liczba pacjentów (ogółem)	350	512
Liczba pacjentów korzystających z pomocy psychiatry	42	94
Liczba pacjentów korzystających z pomocy terapeuty	230	418

Źródło danych: Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą

Osoby uzależnione od alkoholu, po zaprzestaniu picia i zakończeniu terapii odwykowej, mogą otrzymać wsparcie w funkcjonującym na terenie miasta Klubie Abstynenta „Libra”, który podejmuje działania informacyjne (prelekcje, pogadanki itp.) i profilaktyczne (spotkania grup wsparcia, zajęcia edukacyjne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, konsultacje indywidualne, poradnictwo).

7. Zdiagnozowane problemy

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła zidentyfikować problemy związane z nadużywaniem alkoholu, zaliczono do nich:

- 1) utrzymującą się w mieście skalę uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie;

- 2) niską świadomość mieszkańców w obszarze uzależnień;
- 3) niewystarczającą wiedzę mieszkańców o możliwościach uzyskania profesjonalnej pomocy przez osoby zagrożone uzależnieniem, uzależnione, współuzależnione oraz dotknięte przemocą w rodzinie.

Zidentyfikowane problemy wymagają kontynuowania już podejmowanych działań oraz wdrożenia nowych, służących m.in.:

- podniesieniu świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy poprzez realizowanie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i ich opiekunów oraz organizowanie kampanii informacyjnych w placówkach oświatowych oraz w środowisku pozaszkolnym;
- zwiększeniu dostępności informacji o podmiotach udzielających wsparcia w obszarze uzależnień i przemocy w rodzinie,
- zapobieganiu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Kostrzyna nad Odrą (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości oraz następstw spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i zachowań behawioralnych.

2. Cele operacyjne

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży w szkołach, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych powodujących uzależnienia behawioralne.

3. Priorytety

- Zintensyfikowanie działań wychowawczych i terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży.
- Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą i uzależnieniami, w tym w szczególności od środków psychoaktywnych, alkoholu, hazardu, internetu, gier cyfrowych.
- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie skuteczności egzekwowania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym.

4. Zadania i działania planowane w 2023 roku

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

Lp.	Planowane zadania	Nr zadania z NPZ	Działania
1.	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol) czy przemocy. Profilaktyka selektywna ma na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych. Cele te mogą być osiągnięte między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego. Profilaktyka wskazująca rozpoznaje pierwsze objawy zaburzeń. Zapobiega rozwojowi uzależnienia od substancji	VI.2.1	1. Warsztaty, konferencje i szkolenia dla rodziców i opiekunów w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, nadużywania narkotyków lub uzależnień behawioralnych. 2. Udział w ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych kampaniach i programach profilaktyczno – edukacyjnych oraz organizacja miejskich programów profilaktycznych. 3. Wspieranie szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności realizację adekwatnego do potrzeb programu profilaktycznego.

	psychoaktywnych, ogranicza częstość używania lub zmiany wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.		
2.	Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).	VI.2.2	1. Organizowanie lokalnych diagnoz, sondaży pozwalających ocenić aktualny stan problemów w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
3.	Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień. 1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień. 3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych	VI.2.3	1. Warsztaty, konferencje i szkolenia dla nauczycieli, wychowawców, psychologów i pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, członków MKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Radnych Rady Miasta z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie. 2. Szkolenia z tematyki przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie dla pracowników Urzędu.

	oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz zachowań behawioralnych.		
4.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	VI.2.4	1. Realizowanie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji. 2. Wspieranie jednostek organizacyjnych Miasta w zakresie zakupu materiałów i wyposażenia na potrzeby realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień. 3. Upowszechnianie programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej, w tym w grupach podwyższonego ryzyka oraz wspieranie i realizacja programów dla osób współuzależnionych i DDA, z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej. 4. Wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, połączonego z oddziaływaniem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, internetu, gier cyfrowych, hazardu.

5.	Poszerzenie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.	VI.2.5	1. Realizowanie programów terapeutycznych, profilaktycznych dla rodziców i opiekunów dzieci, które upijają się, zażywają środki psychoaktywne oraz uzależnionych od zachowań behawioralnych. 2. Prowadzenie zajęć terapeutycznych oraz udzielanie porad prawnych osobom uzależnionym i współuzależnionym od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych. 3. Realizowanie programów terapeutyczno – psychologicznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych lub stosujących przemoc. 4. Prowadzenie środowiskowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz grup ryzyka. 5. Prowadzenie świetlic opiekuńczo – wychowawczych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych . 6. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej”.
6.	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich. 1. Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia	VI.2.7	1. Spektakle teatralne, akcje profilaktyczne oraz konkursy, imprezy sportowo – rekreacyjne i kulturalne dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy. 2. Wspieranie jednostek organizacyjnych Miasta, instytucji kultury oraz szkoły ponadpodstawowej w zakresie wypoczynku letniego i zimowego przede wszystkim

	uzależnień od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych. 2. Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia. 3. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich. 4. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnień od napojów alkoholowych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, zachowań behawioralnych. 5. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem uzależnienia od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP oraz uzależnienia od zachowań behawioralnych. 6. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie. 7. Reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP. 8. Zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z FASD oraz ich opiekunów.	dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. 3. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży, przede wszystkim z grup ryzyka, w ramach zapobiegania zjawiskom patologicznym. 4. Letnie animacje dla dzieci i młodzieży oraz organizacja festynu profilaktycznego. 6. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Prowadzenie klubu abstynenta”. 5. Informowanie o formach i sposobach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, doświadczającym przemocy w rodzinie, bezdomnym oraz chorym psychicznie. 6. Udzielanie pomocy osobom bezdomnym uzależnionym od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP i zachowań behawioralnych. 7. Wspieranie działalności placówek leczenia uzależnień. 8. Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 9. Dofinansowanie dożywiania dzieci i młodzieży – uczestników zajęć w świetlicach opiekuńczo – wychowawczych. 10. Współpraca z pedagogami, kuratorami sądowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Strażą Graniczną, Strażą Miejską, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie zapobiegania występowania zjawisk patologicznych na terenie miasta oraz podejmowanie działań, których celem jest zmniejszenie istniejącego stanu zagrożenia. 11. Prowadzenie edukacyjno – informacyjnej działalności

			profilaktycznej wobec osób uzależnionych oraz stosujących przemoc w rodzinie. 12. Wspieranie działalności Międzyszkolnego Centrum Informacji o Uzależnieniach. 13. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie.
Uzależnienie od alkoholu			
1.	Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.	VI.2.1	1. Szkolenia profesjonalistów na temat FASD. 2. Szkolenia, warsztaty, konferencje dla osób zajmujących się wspieraniem dzieci z FASD oraz ich opiekunów.
2.	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.	VI.2.2	1. Szkolenia, warsztaty, konferencje dla osób pomagających osobom uzależnionym oraz zajmujących się wspieraniem dzieci z FASD oraz ich opiekunów.
3.	Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.	VI.2.4	1. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. 2. Prowadzenie przez członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych doraźnych kontroli punktów sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych. 3. Powiadamianie organów ścigania o naruszeniach zasad sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych. 4. Działania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów

			prawa miejscowego dot. ograniczenia dostępności do napojów alkoholowych. 5. Opiniowanie przez członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy.
4.	Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.	VI.2.5	1. Działalność i zasady wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: a) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje Burmistrz Miasta. b) Współpraca MKRPA z sądami w zakresie kierowania osób, nadużywających alkoholu i stosujących przemoc w rodzinie, na leczenie odwykowe. c) Udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i programach z zakresu profilaktyki uzależnień. d) Opracowanie planu pracy Komisji, zatwierdzanego przez Burmistrza Miasta. e) Szczegółowy tryb pracy, zadania i organizację określa Regulamin Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. f) Działalnością MKRPA kieruje Przewodniczący (a w przypadku nieobecności Wiceprzewodniczący), który ustala terminy posiedzeń komisji. g) Obsługę administracyjną zapewnia Wydział Oświaty, Kultury i Opieki UM. h) Zasady wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: - członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie, - wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie a ustala się w wysokości 350 zł miesięcznie dla każdego członka Komisji oraz 500 zł

			miesięcznie dla Przewodniczącego Komisji, -wynagrodzenie przysługuje członkom Komisji na podstawie listy obecności, -za nieobecność na posiedzeniu Komisji w danym miesiącu wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie b, jest zmniejszane o 50%, - listę płac dla członków Komisji sporządza pracownik Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki UM. i) Członkowie Komisji prowadzą kontrole punktów sprzedaży alkoholu, w tym w szczególności podczas trwania imprez masowych. j) Utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne)			
1.	Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.	VI.2.1	1. Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do grup zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi. 2. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką uzależnień behawioralnych.
Uzależnienia od narkotyków			
1.	Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.	VI.2.1	1. Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do grup zagrożonych problemem narkomanii. 2. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką przeciwdziałania uzależnieniom, w tym przeciwdziałaniem narkomanii. 3. Szkolenia i warsztaty dla specjalistów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym działającym przy Poradni Leczenia

			Uzależnień. 4. Szkolenia i konferencje dla pracowników zatrudnionych w jednostkach podstawowej opieki zdrowotnej. 5. Wspieranie działalności Poradni Leczenia Uzależnień w Kostrzynie nad Odrą. 6. Realizacja programów reintegracji społecznej i zawodowej w Ośrodku Pomocy Społecznej.

IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

1. Koordynator Programu

Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Realizatorzy Programu i partnerzy

- 1) Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,
- 3) Dom Pomocy Społecznej „Dom Seniora” w Kostrzynie nad Odrą,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy w Kostrzynie nad Odrą,
- 5) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- 6) Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą,
- 7) Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą,
- 8) placówki wsparcia dziennego (świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo – wychowawcze),
- 9) placówki oświatowe,
- 10) zakłady opieki zdrowotnej,
- 11) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 12) Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień,
- 13) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 14) instytucje kultury,
- 15) organizacje pozarządowe oraz inne podejmujące działalność w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

3. Źródła finansowania Programu

- 1) Budżet Miasta Kostrzyn nad Odrą – rozdział 85154.
- 2) Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Środki finansowe realizatorów Programu.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w oparciu o sprawozdania przekazywane przez jego realizatorów do Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Monitoring realizacji Programu będzie również podstawą do przeprowadzenia jego ewaluacji. Program ma charakter otwarty i w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 – Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 2 – Działalność MKRPA w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 3 – Działalność OPS w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 4 – Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 5 – Działania podejmowane przez Policję w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 6 – Działania podejmowane przez Straż Miejską w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 7 – Działalność Poradni Leczenia Uzależnień w latach 2016 – 2021.

Tabela nr 8 - Działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy Poradni Leczenia Uzależnień.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia 17 listopada 2022 r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
MIASTA KOSTRZYN NAD ODRA
NA ROK 2023**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	str. 3
II. CELE I ZADANIA PROGRAMU	str. 3
1. Cel główny	str. 3
2. Cele szczegółowe	str. 3
3. Zadania i działania planowane w roku 2023.....	str. 4
III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA ...	str. 5
1. Koordynator programu	str. 5
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	str. 5
3. Źródła finansowania Programu	str. 5
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość.....	str. 5

I. WSTĘP

Przemoc w rodzinie jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych i uczą się, że sposobem rozwiązywania problemów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, które osłabiają kontrolę nad zachowaniem i zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności.

W art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. wskazano, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta szczególną ochroną i opieką, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej#.

Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również przed krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji, natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny. Statystycznie większość osób dotkniętych przemocą w rodzinie stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób dotkniętych przemocą w rodzinie są m.in. małoletni, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Szczególną ochroną i wsparciem powinny być objęte dzieci, zarówno te dotknięte przemocą w rodzinie, jak i te, które są świadkami przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2023 zakłada kontynuację działań podjętych w latach poprzednich. Wyznaczone działania są zgodne z kierunkami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026, przyjętej uchwałą Nr XVII/119/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 14 kwietnia 2016 roku. Ponadto program jest zgodny z założeniami zawartymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r.) oraz Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r, poz. 1249 ze zm.).

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Kostrzynie nad Odrą.

2. Cele szczegółowe

- Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

·Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

·Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

3. Zadania i działania planowane w 2023 roku

Lp.	Zadania	Numer zadania z NPZ	Działania
1	Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	VI.2.1	1. Działalność świetlic opiekuńczo – wychowawczych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. 2. Prowadzenie środowiskowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz z grup ryzyka. 3. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadanie: „Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej”. 4. Warsztaty, konferencje i szkolenia dla nauczycieli, rodziców, wychowawców, pracowników socjalnych, członków MKRPA z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 5. Programy terapeutyczne, profilaktyczne, warsztaty, prelekcje, spektakle teatralne, akcje profilaktyczne oraz informacyjno - edukacyjne, konkursy, imprezy sportowo – rekreacyjne i kulturalne dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym przeciwdziałania przemocy. 6. Wspieranie jednostek organizacyjnych miasta, instytucji kultury oraz szkoły ponadpodstawowej w zakresie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień i z rodzin, w których występuje przemoc. 7. Letnie animacje dla dzieci i młodzieży oraz organizacja festynu profilaktycznego. 8. Udział w ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych kampaniach i programach profilaktyczno – edukacyjnych oraz organizacja miejskich programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.
2	Zwiększenie	VI.2.6	1. Wspieranie działalności Ośrodków

	dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.		Leczenia Uzależnień. 2. Informowanie osób dotkniętych przemocą o formach pomocy, w szczególności zapoznanie z procedurami interwencji służb w sprawach przemocy w rodzinie. 3. Udzielanie pomocy doraźnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. 4. Prowadzenie zajęć terapeutycznych oraz udzielanie porad psychologicznych i prawnych osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
3	Wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą w rodzinie.	VI.2.1	1. Współpraca w zakresie realizacji programów profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do grup zagrożonych przemocą. 2. Wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 3. Wspieranie działań Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego przy Poradni Leczenia Uzależnień. 4. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych zajmujących się problematyką przeciwdziałania uzależnieniom, w tym przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

1. Koordynator Programu

Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Realizatorzy Programu i partnerzy

- 1) Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,
- 3) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą,
- 5) Straż Miejska w Kostrzynie nad Odrą,
- 6) Zespół Interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 7) placówki wsparcia dziennego (świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo – wychowawcze),
- 8) placówki oświatowe,
- 9) zakłady opieki zdrowotnej,
- 10) Poradnia Leczenia Uzależnień,

- 11) Punkt Informacyjno – Konsultacyjny przy Poradni Leczenia Uzależnień,
- 12) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 13) instytucje kultury
- 14) organizacje pozarządowe oraz inne podejmujące działalność w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

3. Źródła finansowania Programu

- 1) Budżet Miasta Kostrzyn nad Odrą – środki zaplanowane w budżecie na rok 2023 w rozdziale 85418 i rozdziale 85154.
- 2) Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Środki finansowe realizatorów Programu.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w oparciu o sprawozdania przekazywane przez jego realizatorów do Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Monitoring realizacji Programu będzie również podstawą do przeprowadzenia jego ewaluacji. Program ma charakter otwarty i w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia 17 listopada 2022 r.

**PROGRAM
OCHRONY I PROMOCJI ZDROWIA
MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ
NA ROK 2023**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	str. 3
II. CELE I ZADANIA PROGRAMU	str. 3
1. Cel główny	str. 3
2. Cele szczegółowe	str. 3
3. Zadania i działania planowane w 2023 roku	str.3
III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA ...	str. 5
1. Koordynator programu	str. 5
2. Realizatorzy Programu i partnerzy	str. 5
3. Źródła finansowania Programu	str. 5
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość.....	str. 5

I. WSTĘP

Miasto Kostrzyn nad Odrą realizuje zadania własne w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Obejmują one w szczególności: promocję i profilaktykę, mającą na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu, wdrażanie programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, rehabilitację oraz edukację zdrowotną zmierzającą do zaznajomienia mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, jak również ich skutkami. Proponowane działania stanowią uzupełnienie oferty Narodowego Funduszu Zdrowia.

Program Promocji i Ochrony Zdrowia Miasta Kostrzyn nad Odrą na rok 2023 zakłada kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych. Wyznaczone działania są zgodne z kierunkami zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026, przyjętej uchwałą Nr XVII/119/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 14 kwietnia 2016 roku. Ponadto program jest zgodny z założeniami zawartymi

w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel główny

Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Cele szczegółowe

- Poprawa sposobu żywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.
- Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym.
- Zintensyfikowanie działań mających na celu ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych.
- Rozpowszechnienie idei aktywności fizycznej i społecznej od juniora do seniora.
- Podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.
- Stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia.

3. Zadania i działania planowane w 2022 roku

Lp.	Zadania	Nr zadania z NPZ	Działania
1	Propagowanie profilaktyki zdrowotnej i promowanie zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców.	VI.2.1	1. Realizacja programów edukacji zdrowotnej w szkołach i przedszkolach. 2. Udział w programach rekomendowanych. 3. Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się promocją aktywności fizycznej poprzez organizowanie imprez sportowo – rekreacyjnych skierowanych do mieszkańców, w tym w szczególności do osób starszych, niepełnosprawnych, chorych psychicznie. 4. Propagowanie zasad zdrowego żywienia oraz ograniczanie zjawiska niedożywienia poprzez dofinansowanie pomocy żywnościowej. 5. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów organizujących

			spotkania i konferencje poświęcone tematyce ochrony zdrowia oraz prowadzących akcje profilaktyczne z zakresu promocji zdrowia. 6. Wspieranie działalności gabinetów podstawowej opieki pielęgniarstwa w szkołach. 7. Pomoc i wsparcie nieuleczalnie chorym mieszkańcom poprzez wspieranie działalności hospicjum domowego. 8. Prowadzenie wczesnej diagnostyki próchnicy zębów u dzieci i młodzieży.
2	Promocja aktywności fizycznej – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży.	V.1.3	1. Wspieranie placówek oświatowych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się prowadzeniem zajęć pozalekcyjnych. 2. Organizacja oraz dowóz dzieci na zajęcia na basenie – zajęcia korekcyjne wad postawy.
3	Promocja szczepień, utrzymanie funkcjonalności portalu informacyjnego dotyczącego szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych.	VIII.4.5	1. Kampanie informacyjno - edukacyjne. 2. Udział w programach szczepionkowych.
4	Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych.	IX.5.3	1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi ws. aktywizacji seniorów. 2. Integracja międzypokoleniowa – spartakiada, warsztaty, spotkania seniorów z dziećmi i młodzieżą.
5	Rozwój usług wspierających zdrowie i jakość życia związaną ze zdrowiem u osób starszych i ich opiekunów nieformalnych, w szczególności przez rozwój dziennych form wsparcia i pomocy psychologicznej.	IX.5.4	1. Realizacja programów rządowych: „Opieka 75+”, „Wspieraj Seniora”,. 2. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób starszych i niepełnosprawnych. 3. Wspieranie działalności Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych.
6	Działania na rzecz koordynacji opieki nad	IX.5.5	1. Kierowanie osób starszych do Domu Pomocy

	osobami starszymi dostępną w ramach systemów ochrony zdrowia i pomocy społecznej.		Społecznej.
7	Zapobieganie skutkom chorób cywilizacyjnych. 1). Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych. 2). Szkolenia w zakresie zasad zdrowego żywienia i aktywności fizycznej dla grup zawodowych zaangażowanych w działania na rzecz walki z nadwagą i otyłością (pracodawcy, przemysł spożywczy, menedżerowie zdrowia, zawody medyczne, nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, pracownicy PIS). 3). Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie.	V.1.4 V.1.8 VIII.4.1	1. Realizowanie programów edukacyjno – informacyjnych w zakresie profilaktyki cukrzycy. 2. Realizowanie programów edukacyjno – informacyjnych w zakresie propagowania zdrowego żywienia. 3. Realizowanie programów w zakresie wpływu środowiska życia na zdrowie „środowisko życia = zdrowie”. 4. Wspieranie instytucji, organizacji pozarządowych w zakresie upowszechniania wiedzy na temat zdrowia i zapobiegania skutkom chorób cywilizacyjnych. 5. Udział w programach profilaktycznych. 6. Organizowanie zajęć sportowych i imprez sportowo – rekreacyjnych jako profilaktyki chorób cywilizacyjnych. 7. Wspieranie jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych w zakresie organizacji zajęć sportowo – rekreacyjnych. 8. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie zapobiegania skutkom chorób cywilizacyjnych.

III. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

1. Koordynator programu

Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

2. Realizatorzy Programu i partnerzy

- 1) Wydział Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,
- 3) placówki oświatowe,
- 4) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 5) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 6) instytucje kultury

7) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty podejmujące działalność w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

3. Źródła finansowania Programu

- 1) Budżet Miasta Kostrzyn nad Odrą – środki zaplanowane w budżecie na rok 2023 w rozdziale 80195.
- 2) Środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych.
- 3) Środki finansowe realizatorów Programu.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony w oparciu o sprawozdania przekazywane przez jego realizatorów do Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Monitoring realizacji Programu będzie również podstawą do przeprowadzenia jego ewaluacji. Program ma charakter otwarty i w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

Uzasadnienie

Opracowanie programów profilaktyki jest zadaniem własnym gminy.

Program zakłada realizację działań, które są zgodne z kierunkami zawartymi w: ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 t.j. ze zm.), ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 t.j. ze zm.), ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. .

Ustawy te nakładają na jst prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z ustawą, jest jednym programem i obejmuje profilaktykę uzależnień od alkoholu, narkotyków i behawioralnych (w tym m.in. hazard, uzależnienie od komputera lub telefonu komórkowego, pracoholizm, zakupoholizm, zachowania kompulsywne).

Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Program nawiązuje w swoich założeniach do programów przyjętych w 2022 r. i jest zgodny z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026.

Załącznik nr 1 zawiera cele i zadania z programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii oraz cele i zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Natomiast załącznik nr 2 zawiera cele i zadania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, a załącznik nr 3 – cele i zadania programu ochrony i promocji zdrowia.

Zadania zawarte w programach są również zapisane do realizacji w Projekcie Budżetu Miasta na rok 2023.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.